

¶ ille diues est q̄ cōtētat in lais q̄ habet **¶ Alii Seneca in eplis** Nō est ille paup̄ ē q̄ paz habet sed q̄ plus cupit **¶ Scdm** si tu vis vocari tpar^o tūc refrenare debes tua desideria ⁊ amouere voluptates corporales que vim rōnis ip̄i intellect^o absoluūt. vñ **¶ Virgili^o** Trabit sua queq̄ voluptas **¶ Et** ip̄is enī nihil boni out qz hoies a sapientia retrahūt. iuxta illd̄ **¶ Hieronymi** Studio insistere nō possum^o sup̄ abūdantiā in mente cogitātes **¶ Tertū** si vis dici tpar^o nō comede cura saturitatē s̄ di mensura **¶ Et** bibe vt nō omittas ebrietatē vñ **¶ Sāfred^o** i poetria noua **¶ Et** famē reficē d̄ ap̄ib^o nō sis ita plen^o q̄ nihil apponit qat ap̄i^o **¶ Et** subdit nō tāū q̄ntū possis sed q̄ntū pdet. vñ ec̄ **¶ Pbs** i de secretis secretorū ad alexā drū sic ait **¶ Si** vis esse san^o nūq̄ ede ad saturitatē nec bibe ad ebrietatem.

quibus dicitur **¶ O**bserua te ne in cōiunio vl̄i q̄libz vite coitate imitaber. q̄s dānare videaris **¶ Nec** p̄ncib^o delictis in herbis nec desiderab̄ absētes **¶ Victus** tibi ex facili sit: nō ad voluptatē. s̄ ad cibū accede. palatū tuū fames excitet. non saporēs **¶ Desideria** tua puo redime **¶ Si** ad naturā vinas nūq̄ eris pauper **¶ Si** alicui sua nō vident āplissima. s̄ toti^o mūdi dñs sit miser est **¶ Qui** est paup̄tate bene cōuenit diues iudicet. q̄ hoc tm̄ curare debes vt nō desinant atq̄ ita q̄si ad exēplar diuinū p̄posit^o a corpe ad spirituz q̄ntū potes abducere te festina.

¶ Hic Seneca ponit documēta ad hoies ⁊ panī spectantia **¶ Primum** si vis dici tpar^o tunc serua illd̄ in qualibet societate ne damnes illos q̄s imitaris sed pon^o sit pre oculis dictū **¶ Catonis** Iudiciū populū nūq̄ contempseris vñ^o **¶ Ne** nulli placeas dū vis contēnere multos **¶ Et** ratio est quia qui alios vilipendit sibi ip̄i vituperiū acquirit **¶ Sed** quomō debet se habere p̄z istis in metris **¶ Si** fore vis sapiens tu serua que tibi mando **¶ Quid** dicas vel cui cur quomodo quando **¶ Secundum** q̄ tu continens non debes inherere voluptatibus presentibus nec etiam

desiderare absentes delectationes qz incontinentiam generant. **S**ene
ta in epistola ad Lucillā vicesima quarta ep̄ inquit Ipse voluptates n /
tormenta vertunt. pule crudelitatem afferunt. ebrietates neruozū tor
perē tremore qz libidines n̄ an̄ ū z articuloz oim d̄ eī uatic nē. **I**deo
Valerius libro septimo de **A**riftocele loquit **V**alissimū p̄ceptū qz
voluptates abeuntes considerem? **T**ertū documentum. debes esse
modestus quia victus moderans honestatem corporis z anime sani
tatem conseruat. **I**deo ex modico debet esse vict? **T**ullius in padonis
Cum tibi deus vel mater omnium natura dedit animū nihil p̄stans /
tius nihil p̄ciosius si recte eo vras. **T**urpe ergo est si te ita prosterneas
vt nihil inter te z pecudem esse putas. **Q**uartum documentum. **T**ū
desideriū debet esse in paruo hoc est debes esse contentus in modico z
non nimiam curam gerere super res temporales. eo qz caduce sunt et
temporales et transitorie.

Si continentie studes insudare. non habita amene.

Sed salubriter nec dominum velis esse notum a domo

Sed domum a domino. **N**on tibi ascribas que non
feceris. nec maior q̄ es videri velis. **E**t hoc magis

obserua. **N**ec paupertas sit tibi imunda. nec parsimo
nia sordida. nec simplicitas neglecta. nec leuitas lan
guida. **E**t si res erigie sint. **N**on tamen sint anguste.

nec tua defleas. nec aliena mireris.

Hic autor ponit alia officia continentie ad hominem temperatum
pertinentia. Quorum primum est qz homo continens non debet ha
bere amenas habitationes construere salicē in possessione sua. **N**ec ve
lit esse notus a domo. **S**ed potius domum ab eo. **V**ñ **T**ullius in
libro scdo officioz. **O**manda vtiqz domus est vt non ab ipa domo di
gnitas sed a domino habeatur. **S**ecundum officium est continens nō
debet sibi vsurpare que non fecerit. **N**ec desiderare dignior esse q̄ est.
Vñ **A**lfred? in poetria sua. **N**on te magnifices nec te super elibera po
nas. **I**n hoc autem reprehendit autor duo vicia. que sunt detestanda

b ij

*nona hic
acty stinaty
desp̄t̄ant. N*

Vel nū est mēdaciū eo q̄ ille q̄ h̄ fecerit mēdaciū cōmterat qd̄ fugien-
 dū est **V**ñ **E**neas in epl̄is **N**ā veritate nihil cōst̄it̄. mēdacio aut̄ nī
 bil in cōst̄it̄. Et inst̄abil̄. Sed̄o reprehēdit̄ vanā gloriā. cū enī inanis
 est et transitoria cā cōtinēs fugere debet. **T**ertiu officiu q̄ ip̄a paup̄tas
 nō debet sibi esse im̄mūda. qz̄ de eā diligit **V**ñ **I**uuenalis in saryza
Felices hoēs paup̄ q̄ spūs amabit. **I**llos nūc ad regnū sublime retra-
 bit. **Q**uartū officiu q̄ parsimonia cōtinēt̄ nō dz̄ esse sordida hoc est
 abstinentia cōtinēt̄ nō debet esse feuda. **Q**uia abstinentia h̄ est **V**ñ
 mē psimonte siue abstinentie p̄ accipi dupl̄ scdm̄ beati **T**hōmā in se-
 cūda scde q. centesima q̄dragesima sexta. **U**no mō scdm̄ qd̄ absolute
 aboz subtractionē designat. Et hoc mō nō designat actū virtutis. **S**ed̄
 est qd̄ d̄ i indifferēs. **U**no mō scdm̄ qd̄ est regulara rōne et illo mō des̄i-
 gnat habitū vel virtutis actū. Et diffinit̄ sic. **E**st moderata sumptio siue
 subtractio ubi scdm̄ rationē. Et illa nō debet esse sordida quēadmodū
 ē aliq̄ abstinentia hypocritar̄ et auaroz etc. **Q**uintū officiu ē q̄ cōtinen-
 tis simplicitas nō debet esse neglecta. **H** est h̄ utilitas cōtinēt̄ nō debet
 esse tarda. **V**ñ tunc ip̄a simplicitas dz̄ eē neglecta qñ ip̄a nō facit bona
 opa videlz̄ qñ q̄s alit̄ facit q̄s sua int̄ctio ē vsua simplicitate decipiat
 alios. **V**ñ **A**lan̄ in puerb̄is. **N**ō teneas aur̄ totū qd̄ splendet vt̄ aur̄.
Nec pulcrū po nū quodlibet esse bonū. **N**ō est in multis h̄. quib⁹ esse
 videt̄. **D**ecipiūt facis lumina nostra suis etc. **S**extū q̄ leuitas cōtinē-
 tis nō debet esse lāguida. **H** est mobilitas animi nō debet esse infirma
 seu lesa. **V**ñ tūc leuitas dz̄ infirma seu lāguida qñ anim⁹ hoīs plus
 mouet̄ ad mala. **H** est ad opationem rez t̄paliū q̄ ad ea q̄ sursum sunt.
Septimū q̄ cōtinēs nō debet angustiari p̄terea qz̄ erigie sibi se pos-
 sessiones. vñ **L**ato **I**nfantē nudū cū te natura creauit. **P**aup̄tas on⁹
 patient̄ ferre mēneto. **Q**uia paup̄tas h̄is leuitā admixta est et
 leuita. **O**ctauū q̄ cōtinēs sua bona amissa nō debet des̄tere qz̄ sunt de
 dono fortune. **V**ñ **S**eneca in epl̄a quadā ad lucillū. **N**ō ē tūm qd̄ for-
 tuna fecit tuū. **Q**uasi diceret munera fortune s̄ valde dubia. **I**deo tē/
 p̄t̄ nō dz̄ tristari de amissione rez t̄paliū. **N**onū q̄ p̄tinēs aliena bona
 nō m̄tū dz̄ extollere sicut cōsuetudo hoīm est. vñ **V**lrgili⁹. **F**ertilior se-
 ges est alieno semp̄ in agro. **V**lriciūq̄ pec⁹ grandī⁹ vber̄ habet.

Si p̄tinentiā diliḡ: turpia fugito anteq̄ eueniāt. nec
 quēq̄ aliū vber̄as pl⁹ q̄ te. oīa tolerabilia p̄terq̄ tur-
 pitudinē crede. **A** verb̄ qz̄ turpib⁹ abstineto. **N**ā licē
 tia eoz̄ ipudicitia nutrit sermoēs viles magl̄ q̄ fa-
 cetos et effabiles ama. et rectos poti⁹ q̄ facundos.

q̄s officia
 3. h̄. l̄. h̄. a. r.
 q̄ sp̄tes modē
 etc.

In hac pte Seneca ponit quosq; officia rpatie q; ad alia spem que
mo iestia de sumis officii q; tu cotines debes fugere turpia anq; eue
niat. h; est no s. h; effectū sed etiā affectū vicioz cōstringere Scdm offi
ciū Tu cotines ampli? nō debes corripere aliquē pl? q; teipm Hoc ē
pzi? debes te emendare Et inde aliū rberare. vñ Lato Que culpate
soles ea ne feceris ipse Turpe est doctori cū culpa redarguit ipm Un
duplex est rberatio scz aime et corpis Anime est q; se tenet ex pte aime
Et de illa loquit hic mgr Alia ē corpis q; se tenet ex pte corpis. 7 talis
iterū fugienda est Tertū officii. q; tu cotines oia q; se sustineda tolera
re potes pter turpitudinē Un rpat? a rante rpatie rtuos? d; ergo vñ
tare debet q; opposita se rtiū Et turpitudō est viciū in se turpis. igit
est fugienda Quarm officii. tu cotines a rbis turpib? debes te abstine
re q; ipudicici ā nuriū Un phs in ethie; Anusq; q; q; talia opaf
Si ergo bon? et rtuos? bona opaf Si ergo turpis/turpia opaf Qui
tū officii. tu cotines diligere debes in sermonib? tuis vtilitatem pl? q;
ornatū Ratio q; smones viles edificat intellectū sed faciēdi impediūt
in q;stione veritat; Juxta illd pbi pmo peri armenias poerice 7 orato/
rie orōnes sunt obliquēde. i. dimitte. q; poti? impediūt in veritatis
in q;stioe q; puocat Ideo Vincenat? in spectro historiali li. vii. turpe 7
valde male viciē sū ē inferre sententiā delicatā q; a plurib? itelligi nō p;
p;terea tu pūtes debes diligere pl? fructuosos smones q; faciēdos

Discebis interdū serijs iocos. sed tēperatos et sine
detrimēto dignitat. et verecūdie Nā reprehēibilis
est ris? si immoderat? fuerit Et si pueriliter effus? Si
muliebriter fact?. odibilē facit hominē risus. aut sup
bus. aut clar?. aut malignus. aut fatu? aut ex alienis
malis prouocatus.

Hic Seneca poit aliud officii cotinētie rōnis eiusdē dicit q; tu cō
tines debes aliqñ imponere tue cotinētie iocos p; solaciū humane
vite. sed moderatos sic q; nō excedāt honestatē cū mediū est de pro/
pria ratione rtiū. vñ dicitur quinto ethicoz. Quia modus est nor/
ma virtutum Et risus immoderatus est reprehēnsibilis Si fuerit p/
ductus pueriliter vel supbus aut clar? aut malignus aut fatuus aut
cuocatus ex alienis malis Quia semper talis risus facit hominē odio/
sum Un risus dicitur puerilis? quando quis sol? rider sine mox ma/
iuritate. sine causa. sine oportunitate Unde moralis. Nō ride solus nā
ris? vñ? ois fatu? vel stult? reputatur omnib? bonis Et risus viciā

multiebris quando quis ridet sine causa legitima vt mulieres que ex
cramento lasciuie vel leuitatis ridere solēt Rīsus dicitur supbus quan
do quis ridet sublamnando Et ille generat rancorē et odium Unde
Salustius Quidm querere extreme demētie id est stulticia est Rīsus
dicitur malign⁹ quando quis ridet de malefactis suis perpetratis vt
proverbioꝝ tertio Qui lerantur cum malefecerint condemnantur Rī
sus dicitur fatuus quando quis semper ridet Et per risum multum
debes cognoscere stultum Dicitur autem euocatus ex alienis malis
quando quis ridet in aduersitantibus proximi quem tamen diligere
sicut se ipm̄ debet Ideo peccat cōtra fr̄tatem charitatis.

Q Si ergo tempus iocos exigit. hos quoq; cum digni
tate sapienter gere. vt te non grauet quispiam tāq;
asperum. nec te contemnet tanq; vilem. Nec sit tibi
scurrilitas. sed grata vrb̄anitas. sales tui sint sine dē
te Joci sine vilitate Rīsus sine cachinno Vox sine
clamore Incessus sine tumultu Quies tibi sine desir
dia erit Et cum ab alijs luditur. tu sancti aliquid hor
nesti q; tractabis.

Utic Seneca concludit propositum suum de risibus et iocis ostendit
dens qualis debet esse risus et iocus et vult pmo q; debet fieri scādū
eigentiam temporis Cum omnia suum tempus habent et suis sp̄t
eys transeāt yniuersa sub celo vt dicit Ecclesiā. sic videlz. q; sit viril
et bonis morib; euocat⁹ et nō pueriliter nec muliebriter Deinde excludit
vanitatē dicens. q; scurrilitas nō debet esse grata vrb̄anitas Dicit
enī q; scurrilis q; triumphis et nequicijs intendit hinc inde currēs ad cō
gregationes et cōiūta hoīm vt eis possit se ostendere i sua scurrilitate. h̄
est nequitia Deinde ponit documēta dicens q; tui sales debent esse sit
ne dente. hoc ē tūc reprehēssiones fieri debēt sine mordacitate inuidie.
In sales dicunt in plurali numero vba amara seu reprehēssiones
Duplex est reprehēssio quedā fit causa amicitie videlicet que procedit
a fonte charitatis queadmodū pater reprehendit filiū amicus amicum
Et illa est laudabilis Alia est que fit causa odij vel inimicitie Et illā
autoz hic redarguit Quia fit cum mordacitate Et tui ioci debent esse
sine vilitate. hoc est tūc conuersationes debent esse sine malicia Et nō

finis sine cachinno hoc est sine subfannatione. **I**nde **C**achinnus est risus
inutilis. dicitur a con et hinc et hoc propter dentes qui videntur albe
re in risu. **H**oc tua debet esse sine clamore et incessu. et transiens tuus
sine strepitu. **E**t requies tua debet esse sine pigritia. **Y**n **C**ato. **P**lus
vigila semper ne somno deditus esto. **N**am diuturna quies vicis alimen-
ta ministrat. **E**t cum ab alijs hominibus ludis tuncis semper tractare
debes aliquid honesti negotij et optis. hoc est quod homo virtuosus nunquam
debet habere animum dissolutum sed semper se occupare bonis ope-
ribus. ut dictum est superius. **N**on semper sis in actu res.

Si continens es adulatibus cuita sitque tibi tam triste
laudari a turpibus quam lauderis ob turpia. **L**etior esto
quoties displices malis. et malorum de te estimationes
prauas ad veram tibi laudationem ascribe.

Hic Seneca ponit alia officia temperantie quam ad modestiam reduci
potest inquam est species ipantie. **E**t vult quod continens debet fugere adulatibus
hoc est blandos sermones. Seneca autor est libro in. **Q**ui enim sapiens
est minime adulationibus credat. **F**ictis enim sermonibus venant homines.
sicut per rete siue per hamum capiunt pisces. **F**ugere ideo debet quia peruersa
laudatio est et vicium detestabile ut patet per a diffinitionem. **A**dularo: est qui
supra modum frutis in conversatione hominum nimium vult complacere hominibus
alijs in sermonibus vel factis. **I**deo **T**ullius in tusculanis questionibus libro
viii. ait. **T**urba quantum potes te sepe ne adulatoribus larum perbeas artifices
sed ad capiendum suspitioses. **I**deo dicit Seneca. quod valde detestabile est lau-
dari a turpibus. **Q**ui ergo laudat a talibus signum est quod ipse etiam viciosus
extat cum de se sile diligat suum sile. **E**cclesiastes vii. **I**n displicentia ei amicitia
frangitur. **T**anta est enim distantia inter probos et improbos quanta
est inter virtutem et vicium ut dicitur in **E**phesius. **I**deo debet gaudere
ut vituperatur a malis. **E**t ascribere prauas suspensiones ad veram
recommendationem.

Difficillimum opus continencie est assuetudines adulatorum re-
pellere quam sermones animi quodam voluptate resoluunt.
Nullus per assuetudinem amicitiam mereatur. **N**ec ad tuam
permerentem gratiam per hanc ad te aditum alijs pandas.

Ubi Seneca subdit aliq̄ officia cōtinētie dicit q̄ difficillimū cōtinētie op̄ est remouere assentatiō. s. adulatorū cū q̄si naturale ē laudē ap̄ p̄tere. Nemo in suis negocijs optat vituperiū cū ē de ratiōe. maloz sū cur laus ē de ratiōe bonoz. Et dī i. ethi. Et dicit ultra q̄ tpat̄ amicitiam acq̄rere nō debet p̄ assentationē. Quia vt dicit Auli. r̄hero. Assentatiōes dulcia p̄cipia z iocūda h̄nt. Et vt ar amarissimos. Ideo adq̄rere nō debz nec p̄mutere alqs suā amicitia ḡra adulatorie zc.

Nō eris audax nec arrogās nec p̄tinax sūmittes te. ne p̄ncipes dignitatis. grauitate seruata. Ammoneris libēter z rep̄hēderis patient̄. Si merito obiurgauerit te aliqs scito q̄ p̄fuit. si in merito scito q̄ p̄desse voluit. Nō acerba sed blāda v̄ba timebis.

Postq̄ determinauit de adulatione p̄ quā aīm̄ in sup̄bia mergit̄. h̄ p̄r̄ post documenta p̄ que possim̄ effuere sup̄bia q̄ nihil acri⁹ erudiat nil molest⁹ arguit q̄ ipa. Cū sit pest⁹ occulta. vicioz oīgo vel omniū maloz initū. Sicut humilitas initū ē oīm̄ bonoz. Ideo h̄ autor ponit documenta p̄tra eō. Et vult p̄mo q̄ homo tpat̄ nō debet esse audax h̄ est nimis p̄sumptuos⁹. Quia talis audacia ducit hoīez in multa picula corp̄is et anīme. Nec debet eē arrogās h̄ est sup̄b⁹. q̄ sup̄bia in facit oīa bona. Uñ Banfred⁹ in noua poētia. Fel modicū totū. mel at̄ marcat vnica mēda. s. macula rotalē facie deformat. Quā de⁹ hoc sup̄bo resistit. ē sup̄bia fugere debem⁹. Et subdit q̄ hō tpat̄ etiam debet habere huilitatē. Quia scdm̄ euāgelistā in euāgelio. Qui se huiliat exaltabit. Ideo dicit beatus Petrus. Et store subiecti oīm̄ humane creature p̄f̄ deū. Et tu cōtinēs nō debes tāctare ex huilitate aliq̄. h̄ est te laudare. Uñ puerbioz xxvij. Sermo laudet te alien⁹ z nō os tuū. Extra ne⁹ z nō labia tua. Et idē i. vi. capit. Qui odit increpationes stult⁹ ē iō h̄ dicit Seneca q̄ p̄nēs oīz libent̄ sustinere amonitiones. Uñ s̄ aliqs iū crepauerit te merito scire debes q̄ tal⁹ p̄fuit tibi. si s̄t in merito scias q̄ voluit tibi p̄desse. iō s̄ debes timere acerba v̄ba s̄ blāda. Uñ Salo. puerbi. xxvij. meliora s̄t vulnera diligēt⁹ q̄ fraudulēta oscula odēt⁹.

Esto vicioz tuoz fugax ipse. alioz vero nec curios⁹ scrutator. neq̄ acerbus rep̄hensoz. sed sine exprobratione correctoz ita vt ammonitionē semper charitate et hilaritate p̄uenias.

Hic Seneca ponit documēta p que possum⁹ fugere supb⁹ Et dicit q tu cōtinēs debes ee vitator moruz vicioz Quia nihil pct⁹ ē vitis vt dicit Quidē libro Fastoz Nec etiā curios⁹ inq⁹stoz alioz vitioz debes esse Quia multa mala exinde oriunt⁹ Neq⁹ reprehensor acerbus esto. hoc ē crudelis corrector Sz aūcedere debz āmonitio eharitat⁹ z hilaritat⁹. h ē ex inuidia aliū corrigere nō debes sz ex dilectione.

Errori facile dato veniā Nec extollas quenq⁹. neq⁹ deiciās. dicentiū esto tacit⁹ auditor. Auditor pmp⁹ receptor. Te querēti facilliter responde. Contendēti facile cede. Nec ad iurgia siue disceptatiōes descēde cito. et si sunt ratione remoue.

Hic auroz ponit alia officia ad spēs t⁹antē se extēdētia. Et vult pmo q tu cōtinēs facillit⁹ debes dare veniā erranti. hoc est indulgētiā z gratiā qz magnū donū animi est. vt dicit Varro in sententijs Silij Thereni⁹ Magna ps est indulgere erranti y deo pmp⁹ debes esse ad danda veniā. Nec aliquē extollere p⁹ nūmā laudatiōē. Plū No rac⁹ in eplis. Quale cōmendās aspice atq⁹ itez aspice. Ne mox incutiāt aliena peccata pudorē. Neq⁹ aliquē dep⁹me p⁹ nūmā vitupatiōnem. vñ Tull⁹ in tuscūlantis. Stultitē p⁹uā est alioz cernere vicia z obliuisci suoz. Sed mediū z modū serua iuxta dicitū Ludophi. Sib⁹ adde modū mod⁹ est pulcerrima s⁹. Et tu cōtinēs esto tacit⁹ auditor loquētū z parat⁹ repētitor auditor. hoc est q tu cōtinens tacite auidire debes sba q dicunt. Et te interroganti facillit⁹ responde. hoc est ignorātem informare debes de dubijs q ipe a te querit. Et subūngit q cōtinens non debet aggredi ad iurgia siue dissentatiōes sed se remouere cū ratione. hoc est q concordiā facere debes inter litigātes. Quia concordia nutrit amorem vt dicit Varo zc⁹.

Si cōtinens es. animi et corpis tui mor⁹ obserua ne in decori sint. Nec illos ideo contemnes. quia latent.

Nā nihil differt si nemo videat. cū tu ipse videas.

Hic Seneca ponit alia documēta ad spēs cōtinētie se extēdētia. Et dicit si tu t⁹at⁹ es debes refrenare appetit⁹ animi tui z corpis ne sint indecētes. Et sciendū q duplex ē appetit⁹ videlz Sensitiu⁹ z ē qui in

clinat hominem ad re delectabile et corruptibile Sed intellectualis est qui
inclinat hominem ad adquirendum bonum intellectualem ut scientes et scientie.
Et ambos custodire debet tempus homo cum ratio se deprecatur ad optima
Sensus pro ad mala. scilicet ad delectationes corporales et res corruptibiles

Dobilis esto. non lenis prestans. nec pertinax alicuius rei.
te habere scientiam ignotum nec non molestum sit. omnes tibi
pares facies inferiores. superbiendo non contemnes **Su-**
periores recte vincendo non metuas **In** reddenda officii
ositate ne sis negligens. neque acerbus exactor appareas.

Hic Seneca posuit alia officia et apponit transantie in quibus breues et
vules inuit doctenas ut patet in libro primo sic quod homo ipse dicitur esse mo-
bilis **U**n homo duplur dicitur esse mobilis. uno modo corporaliter videlicet qui facillit
et lenit occasione mouetur de loco ad locum **E**t talis apparet dicitur incostans **I**ncos-
stantia autem vitiosa est et causa erroris ut dicitur **B**oetius in libro de disciplina scholarium
ubi de filio incostante in exemplum suos acriter tradidit ut constaret in negociis
nris simus et ab eo constantiam seruare discimus **S**ed modo homo dicitur esse mobilis
spiritualiter videlicet qui mouetur ad aliquid faciendum causa et ratione exigente **E**t de illa mo-
bilitate loquitur hinc Seneca **E**t dicitur quod ipse dicitur esse flexibilis ad pagendum bona
Et non dicitur esse lenis. si est incostans et instabilis **S**ed potius firmus et perseuerans
in bono quod secundum **F**idius **S**alustius inchoant. permittit **P**erseuerant autem dicitur
non esse beatus et quod aliquid bonum inchoat sed qui perseuerant terminat **N**ec tempe-
rat dicitur esse appropinquans opinio **S**ed aliqui consilia aliorum accedere debent iuxta
illud **C**arolus Bullus **S**ensu si potest contempseris unquam **E**t subdit quod cum tempe-
rat possidet scientiam. alios libentis informare debet et non habere reditum in infor-
matione **S**icut **B**ernardus **D**ucep ignorare informare non minus facit quam qui
indigent panem prebet **I**dem **A**lanus in pueribus **N**on minus is peccat qui censuram
condit in agro quam qui doctrinam condit in ore **E**t ipse dicitur dicitur esse humilis cum ipse
humilitas exaltet **N**ec debet contemere inferiores **E**tiam non debet timere su-
periores cum recte viuunt. vnde **C**ato **E**um recte viuas ne curas habita malorum
In officiositate reddenda non dicitur esse tardus neque acerbus corrector superiorum
vnde **F**idius **S**ic se habere dicitur superior erga suos subditos ut ipse potest diligenter
quod meretur.

Cunctis esto benignus. nemini blandus. paucis famili-
aris **O**mnibus equus esto **S**euerior iudicio quam sermo
vita quam vultu **E**lemente cultor. senicie detestator bo-
ne fame seminator nec inuidus aliene.

Hic Seneca posuit alia officia transantie cum potibus et sequentibus aliter

Inuentia Et vult pmo q tu cōtinēs oib⁹ hoib⁹ benign⁹ eē dēs Sic
dō eē i euāgelio Et note micordes sūt pī vī micors ē qm cel⁹ ē. sūt vt
habet math. xi. Disite a me qz mit⁹ sum et hūilis corde Et nemini de
bes eē applausu⁹ nec oib⁹ aures tuas cōmūtēre. vt hī i vit⁹ p hoz
capit. xxi. Et tu cōtinēs pauē hoib⁹ debes eē familiar⁹ iuxta illud
Therentij Nā nimia familiaritas cōtēptū parit Sūt plaut⁹ nemini
te nimis sodale facies Nā q nimis hūilis ē p stulto reputat Et sub
dit q cōtinēs oib⁹ hoib⁹ equ⁹ esse debet z seuerior i iudicio qz i fine
Sūt in vita qz in facie crudelior. amatoz pietat⁹ Quia pines a pū/
te ipantie pūos⁹ dī Mat⁹ ē clemētā hīe dīz Et auz bone fame esto.
hī ē vbiāqz ventēs it i sp bonū de pūmo pferre dēs z nō malū Cul/
patoz cī hoim nō ē ver⁹ recōmendatoz Et detestatoz eē dēs crudelita/
tē z nō iudicō⁹ fame alteri⁹ nā h iusto iudicio dei cōtigit q q conat lu/
mē aliene fame i alijs destruere seipm destruit. vt dīc⁹ Ala. i de plāctu
nature pla vii. Sicut papilio volūtās circa lumē ipm extinguit z scipz
burnit ita iudicia aliene fame Inuidia cī vt dicit pbs i secret⁹ secretoz.
Detractionē gūat Jō solat nos salomō i puerbys. xxiij. c. dices. Ne
pmedas cū hoie iuido. z ne desideres e bos ei⁹. qm i siltudinez arioli
z pietur⁹ estiat qd ignorat. pmede z bibe dīz tibi et mēs ei⁹ nō ē tecū.

Rumorib⁹ crimib⁹ suspitiōib⁹ mīme credul⁹ sis Sz
poti⁹ malis q p speciem simplicitatis ad nocendum
aliqb⁹ surrexerint honores surripientes oppositissim⁹
sis. ad irā tardus. ad misericordiam pronus.

Quic Seneca post aliq officia cū pōtib⁹ aliqūit cōuenientia Et vult
pmo q tu cōtinēs nō cito credere dēs fabul⁹ z rumorib⁹ vulgariū tu/
tra illō Carois Noli tu qdā fferētū credere sp Rigua ē fbuēda fides
qz mlti m lta loquūt Nō credat cuiqz si mltā loqz Et hī iō qz i mltulo qo
raro deest mēdaciū. vt dī puer. x. Jō mīme credul⁹ sis nec eē credere
dēs crimib⁹ hī ē diffamatiōib⁹ qz vt dicit ē pcuratoz bone fame z sei
miatoz eē dēs Alī at hī⁹ eē dēs q nūc surripere bonā famā videlz
q p spēm falsā veniūt ad nocēdū aliqb⁹ Et tu mīme credul⁹ eē dēs su
spitiōib⁹ Nā suspitio sedz Tul. ē qn ex mal⁹ iudicijs pcedit Cōtigit at
suspitio fb⁹ mod⁹ pūo qn qz i seipō mal⁹ eē qn tpe qz pūa⁹ sue malicie
malū d alio opiat Secdo qn aliqz efficit mal⁹ ad alterz. qz d iūmico ex
leuib⁹ signis qz mala opiat Tertio ex magnis expimēt⁹. z sic pbs dīc
q senes maxie sūt suspecti qz mltōtēs expimētū hnt Et subdit Seneca
In cōtinēs. pn⁹ eē dēs ad mīaz et len⁹ ad irā Nā irayt dīc pbs vii.
ethi. macerat corp⁹. Sen. i li. ij. d irā. nihil veloci⁹ ad ifamā qz irā. iō ē
In aduer/ U fugienda Nā iō qz corū pūit sibi cū z vitā dīminūt.

sis esto firm⁹. in pspere⁹ caut⁹ z hūil. occultatoz pūitū.

Sicut ei vicioꝝ vane glie cōtēptor et hoꝝ q̄b̄ p̄di-
tus es nō acerb⁹ exactor esto **N**ulli⁹ ipudentiā de-
spicias **R**ari sermonis esto. loquētū patiēs auditor
Seuer⁹ nō seu⁹. hilares nō spernas **S**apientie cupi-
d⁹ ⁊ docil⁹ **Q**ue nosti sine arrogātia postulāti imptire

Que nescis sine occultatōe ignozātie tibi postula iptiri
Hec ē vltia ps h⁹ capituli d̄ tpancia In q̄ seneca p̄tima officia tpan-
cie sup addit cū rpetitōe q̄rūdā p̄ habitōꝝ Et vult p̄mo q̄ tu cōmēs fir-
m⁹ eē debes i diffortunijs vl̄ aduersitatib⁹ ⁊ arāspēct⁹. vñ **C**ato **C**ū
fuerz felix q̄ sē aduersa cauet **N**ā vltia raro corz **I**ō eē sen li. viij. de
naturalib⁹ sic dicit **N**escis fortuna q̄scere nūc leta nūc trist⁹ **D**z igit̄ ne/
mo i p̄speritatib⁹ gaudere neq̄ i aduersitatib⁹ desiciat Et subdit q̄ cō-
mēs dz eē hūilīs occultator suaz xtutū. h̄ ē nō dz q̄rere gliaz vanā de
suis virtutib⁹ **N**ā glia labil ē vt dicit mag⁹ **S**eneca i ep̄la q̄dā ad **L**ucl.
Quid de vanis gliaz hoib⁹ **Q**uia mīme p̄dest to cōtenere debes va-
nā gliaz. q̄ facit veadit sicut flos **T**ull. q. offi. Et subdit q̄ cōmēs
etā nō dz eē crudel⁹ exactor vl̄ corrector ulloꝝ hoꝝ q̄b̄ anposi⁹ ⁊ p̄po-
si⁹ ē i dignitate s̄ hūil⁹ vt p̄ paruit **N**ecq̄ etiā cōmēs alie⁹ ispiētā
ignere dz **N**ā magna mīa ē miserere ispiēt⁹. vt dicit **P**latin⁹ p̄hs Et
sōannes pauca loq̄ dz. ⁊ illa q̄ loq̄tur dicit eē h̄a **S**uxta illd̄ moral⁹ **S**er-
mo breuis tuo p̄cedat ab ore. **S**illr **C**ato **N**ō sis vicioꝝ ⁊c. Et dz eē
cupid⁹ sapientie **N**ā nihil vtil⁹ hoib⁹ i hac vita ē q̄ ip̄a **Q**uia dispoit
oia. vt dicit **S**apientie viij. Et vitā q̄etā effiat. vt dicit **S**eneca ad **L**ucl.
Et cōmēs eē dz eē docil⁹. h̄ ē diligēt̄ insistere dz studio **Q**uare dicit
Nē i li. viij. ad **L**ucl. q̄d̄m viuas tā diu discas. vñ **C**ato **I**nstrue
p̄cept⁹ animi ne discere cesses **N**ā sine doct̄na vita ē ⁊c. **E**tā p̄mens
imptiri debet illud q̄d̄ p̄t postulanti. cur⁹ ratio an̄ habita ē Et ea q̄ tu
ignozas sine verecūdia inq̄re ab alijs **N**am p̄ hec anim⁹ tu⁹ eleuaf. vñ
Sepe rogare rogata tenere nūc retenta docere **H**ec tria discipulū faci-
unt superare maḡm. **I**deo nō debes vereri d̄ inq̄sitōe nec occultare tu
am ignozātiā **N**ō enī viciū ē
nihil scire s̄ nihil discere velle

De iusticia.

Iusticia p̄ hec xrus est **Q**uid at̄ est iusticia.
nisi tacita nature cōnexio in adiutorū mul-
toꝝ adinuēta **E**st q̄d̄ est iusticia nisi n̄ra p̄stitutio seu
diuina lex ⁊ viculū hūane societati. **I**n hac at̄ nō exi-
stimam⁹ q̄d̄ expediat **E**xpediat illa quicq̄ dictauerit.